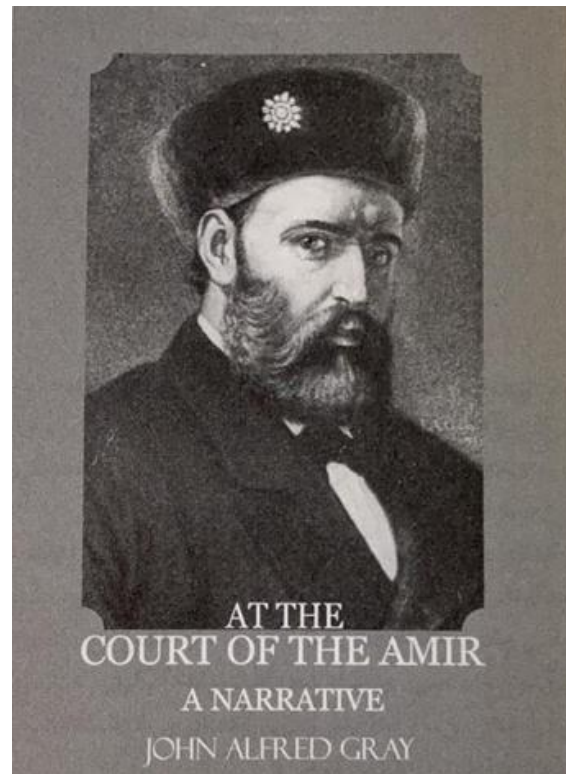
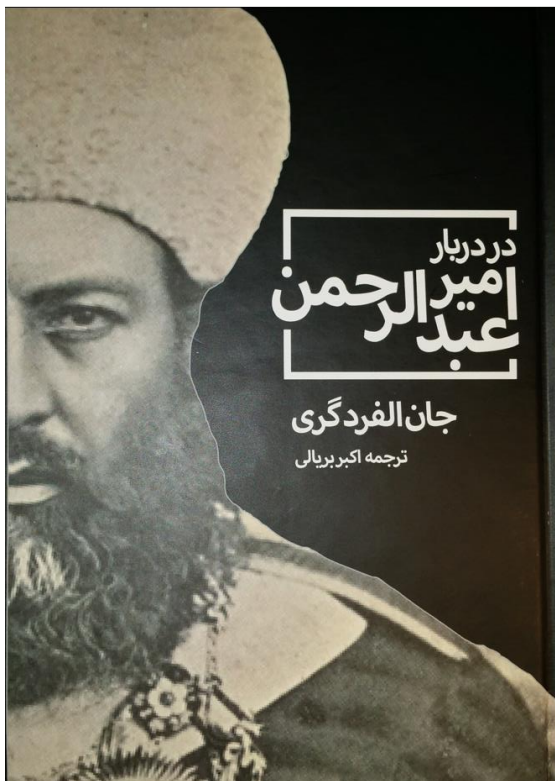


نشر ترجمه مکمل کتاب "در دربار امیر"

در وبسایت گفتمان

(At The Court of The Amir)



تمثال امیر افغانستان به قلم جان الفرد گری، طبیب امیر معظم افغانستان (منتشر شده در نسخه اصلی کتاب). تمثال امیر عبدالرحمان خان در روی جلد ترجمه کتاب (اکبر بریالی، 2020).

در تابستان سال 2020 به دیدار دوستی به بریتانیا رفته بودم... سخن از امیر عبدالرحمان خان و علاقه اش به موسیقی در میان آمد. از حسن اتفاق که دوستم کتابی را تحت عنوان At The Court of The Amir برایم نشان داد و گفت در آنجا گفته شده که امیر پیانوئی در اطافش داشته. کتاب را صفحه زدم و چند پراگراف آنرا خواندم، به نظرم جالب جلوه نمود. زمانی که از سفر برگشتم و آنرا مطالعه کردم، حیفم آمد اگر آنرا ترجمه نکنم. زیرا این کتاب، با حفظ اینکه چگونگی چهار، پنج سال سلطنت امیر عبدالرحمان خان را توضیح می دهد، با آنهم زوایائی از تاریخ و جامعه آن دوره را روشن ساخته و خواننده را در جریان اوضاع و احوال آن زمان قرار می دهد. نویسنده، کتابش را "روایت" نامیده که به حق روایتی زُمان گونه است و خواننده را مسحور می کند.

نگارنده کتاب، یک طبیب انگلیسی به نام داکتر جان الفرد گری (John Alfred Gray) است که عبدالرحمان خان او را استخدام کرده بود. جان الفرد گری نه تنها طبابت می دانست، بلکه رسام ماهر و نقاش چیره دست نیز بود. چنانکه او

دهها تصویر از امیر (از جمله تصویر روی جلد این ترجمه) و خانواده اش و مناظر طبیعی از کابل و ترکستان را رسامی و نقاشی کرده. او در عرض سالهای 1889 تا 1893 در افغانستان می زیست و به حیث طبیب برای دربار، اردو و مردم در کابل و ترکستان (مزار شریف) کار می کرد.

جان الفرد گری ترجمانی داشت که ارمنی الاصل بوده، در افغانستان تولد و بزرگ شده و به زبانهای دری، پشتو و انگلیسی صحبت می کرده. داکتر گری در سراسر کتاب خود از او به نام "ارمنی" یاد می کند. بعداً از طریق انترنیت دریافتیم که اسم او یحیی بود.

جان الفرد گری چشمدید های خود را از دربار عبدالرحمان خان، جامعه، حوادث تاریخی و جغرافیای افغانستان طی نامه هایی به نامزدش می نوشت. او بعد از ختم وظیفه در افغانستان، این نامه ها را در قید آن کتاب نگاشت و بار اول آنرا در سال 1895 در لندن به چاپ رسانید که چاپ دوم را نیز در قبال داشت.

تا زمانی که جان الفرد گری در کابل اقامت داشت، معلومات مفصلی ازین شهر ارائه می کند که شامل اخلاق و باور های مردم، جراحان و طبیبان افغانستان، شفاخانه، ساختمانها، سالونها دربار، شفاخانه نظامی، قرارگاه شیرپور، بازار، دکانها، مانند مسگری، سماوار، رستوران، شیرینی پزی، نانوائی، آسیاب، قصابی، پوستین سازی، آهنگری، اسلحه فروشی، زرگری، کلاه دوزی، بقالی، شمعیزی، سابون سازی، نمک فروشی، عطاری، میوه فروشی، خیاطی، حمامها، خانه های افغانها، پولیس و اداره، جزایهای مجرمین، زلزله، امراض و غیره می گردد.

جان الفرد گری به ترکستان نیز سفر کرده و مدتی را در آن دیار گذرانده. این سفر از طریق راههای دشوار و صعب العیور صورت گرفته بود. او در این سفر از مشکلات راه در مناطق کوهی، شکار پرنده های وحشی، اُبهت کوهستان هندوکش، خیمه سرا در سرزمین هزاره ها و کوره راههای کوهستانی، چشمه آهن خیز، رود زیرزمینی، کوههای سرخ و شهر خشک شده، اژدهای سنگ شده، بُتهای غول پیکر و غارنشینان بامیان، قلّه "دندان شکن" غزنی گک، داستان قیام سردار اسحاقخان، پسر کاکای امیر، دشتهای ترکستان و گرمای آن، تا رسیدن به مزار مطالب جالبی را می نویسد. جان الفرد گری بار ها از گرمای سوزنده و سردی گزنده ترکستان یاد کرده و هوس برگشت بر کشورش را داشته.

او در ترکستان چشمدید های فراوانی را مکتوب می کند که شامل شرح باغهای قصر امیر، شرفیابی به حضور امیر و پرسشهای او، اروپائیان حاضر در دربار، مجازات قیام کنندگان در افغانستان، انگیزه های آسیایی از نقطه نظر اروپایی، عزیمت کپتان، تدابیر امیر برای امنیت جان الفرد گری، بازارها و خانه های مزار و حومه شهر، شفاخانه عسکری، حال مریضان، خدمه طبی، قدردانی افغانها از تداویهای طب اروپائی، کار روزانه، سرکشی دستیاران در شفاخانه، حکیمان یونانی، حس عدالت خواهی امیر، محاکمه، نفوذ درباریان، باغهای امیر، محافظان میز امیر، برده ها و غلام بچگان، جشن نوروز و پهلوانیها، کارخانه های امیر در مزار شریف که تفنگ، شمشیر، زین اسب، موزه، کلاههای آفتابی و لوازم دگر می ساختند و غیره می شود.

با وجود اینکه در ترجمه این کتاب حد اعلاّی امانت داری و دقت رعایت شده، با آنهم نمی تواند خالی از کمبود و نقیصه باشد. با آنهم مترجم امیدوار است که این اثر بتواند گوشه های از تاریخ و اوضاع و احوال آن روزگاران را روشن کند و وسیله ای گردد به دست تاریخ نویسان کشور و همه آنانی که می خواهند آینده را در روشنی پس منظری از گذشته ترسیم نمایند.

نقل ترجمه مکمل دری کتاب "در دربار امیر" در فورمات پی دی اف در کتابخانه دیجیتال گفتمان به دسترس قرار دارد:

ترجمه دری را که به شکل کتاب چاپ شده، می توان از طریق سایت انترنیتی نبشت پرس از آدرس ذیل به دست آورد:

<https://nebeshtpress.com/books/at-the-court-of-the-amir/>